

Narocilna
\$2.00
na leto.

CLEVELANDSKA AMERIKA

"Clevelandka Amerika"
119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 4. NO. 4.

CLEVELAND, OHIO. V PETEK 14. JANUARIJA 1910.

VOL. III

Podpora sirotam.

REV. KASTIGAR NAM JE POSLAL POROCILO, KAKO JE RAZDELJEN LIL CLEVELANDSKI DENAR.

Porocilo slovenskega duhovnika o položaju slovenskih sirot.

SRČNA HVALA.

La Salle, Ill. — Zadržan po cerkvenih dolžnostih, nam Rev. Kastigar iz slovenske žare v La Salle, Ill., nikakor ni mogel takoj sporočiti, kako je razdeljen denar, katerega mu je poslal načelnična lista "Amerika" s pomočjo blazil darovalcev v Clevelandu. O. Odposlali smo mu \$2000 in mu naročili naj ta denar razdeli, kakor vidi, da je potrebno; od njega smo dana sprejeti sledenje poročilo:

Za družine, ki so ob grozni nesreči v Cherry, Ill., izgubile svoje ocete sem spreljal iz Clevelandja denarja v skupini vrednosti \$300.00, katere so dargovali clevelandški Slovenci, in kateri denar je bil nabran s pomočjo lista "Clevelandka Amerika." Ta denar sem razdelil med udove in sirote, kakor mi je bilo naročeno, da so iste tudi hujše prizadete, dobiti nekoliko več, zlasti pa tiste, katerih može niso bili zavarovani pri nobem jednoti ter ravni tege ne dobe nobene zavarovalnine. Prvih štirih udov može niso bili pri nobeni zavarovalni jednoti:

Terezija Podbregar, (mož Peter Podbregar ubit) stanuje sedaj v vasi Zahomec, pošta Vrancska, Štajersko, je dobila \$40.

Marija Pirh, hči od Terezije in Josipa Podbregar, stanuje sedaj v La Salle, Ill. je dobila \$10.00.

Antonija Osek (ima tri otroke, stare od 10 mesecev do 7 let), stanuje sedaj v Milwaukee, Wis. je dobila \$20.75.

Marija Osek, udova po Martincu Osek, nima nič otrok, je dobila \$23.75, sedaj stanuje v Milwaukee, Wis.

Od sledenjih udov može se bili pri Slovenski Narodni podporni jednoti in tem slovenskim udovom sem razdelil sledene svote:

Marija Grilj, udova Math. Grilja, ima tri otroke, sedaj stanuje v La Salle, Ill., je dobila \$20.00.

Alojzija Lindič, udova po J. Lindiču, sedaj stanuje v La Salle, Ill. je dobila \$20.00. Sirote ma tri otroke.

Ivana Pavlin, udova po Antonu Pavlinu, ima enega otroka, sedaj stanuje v La Salle, Ill. je dobila \$20.00.

Ivana Retelj, udova po Fr. Retelin, ima dva otroka, sedaj stanuje v La Salle, Ill. je dobila \$20.00.

Franciska Vesel, udova po Antonu Veselu, ima tri otroke, sedaj stanuje v La Salle, Ill. je dobila \$20.00.

Marija Repsel, udova po Jožetu Repselju, ima enega otroka, ki je sedaj stanuje v La Salle, Ill. je dobila \$20.75.

Marija Repsel, udova po učitelju Martincu Repselju, ima dva otroka, inkaj in dva otroka v starem kraju, in sedaj stanuje v Cherry, Ill. je dobila \$24.75.

Cecilia Čermakora, udova po ranjemu Josipu Čermakoru, brez otrok, in sedaj stanuje v Cherry, Ill. je dobila \$20.00.

Franciska Kranjska, slovenska v Cherry, Ill. je dobila \$20.00.

Nesramna laž.

PREDSEDNIK NATIONAL MANUFACTURERS ASSOCIATION DOLZI DELAVCE.

On trdi, da so delavci krivi, ker so cene živilom tako visoke.

UNIJSKO DELO.

V sedajnih dnevih se mnogo govorijo o nezgodnih cenah za napotrebnejša živila. Imenovane so komisije, ki naj preiskajo vzroke, zbornica zastopnikov in senatorjev se peči s tem perečim vprašanjem, ki najbolj zadava delavske sloje, zverneji držav pošiljajo poslanice zbornicam, mestni svetovi ukrepajo, kaj bi se dalo storiti, sklicujejo se zborovanja, cene živilom se pa se vedno izmenjujejo. Za zrakoplovec v Clevlandu so bili pri dveh zborih.

Kakovost ste nam zadnjih že sa razložili, je pri društvu sv. Lovrenca nek član Lokar, ki je bil od celega društva večkrat suspendiran, ker se je ravnal proti društvenim pravilom; ker pa ima Lokar namenan jezik kot ojeso, je pisarji navadska pisma v Joliet, kjer so mu vse vredni, in konečno je prišlo tako daleč, da se sedaj društvo grozi s suspendiranjem, a gresnik Lokar je vrnjen v Joliet.

Vidite, dragi člani in članice K. S. K. J., kako tiransko se dela z nami. V Jolietu je diktatorično pometajo zanimivi; kdor se oglaši in ne zamebi v Ničminatov rok, ta je teden ob glavo. Zapravil nam je "skrbni oče", desetstočetovjev: s člani postopa razveztevnež kot svojimi hlači može, ki so bili pri ledutinu do nekaj.

Birati, samo zato, ker so goriti pravico in so tem vloževali svojo prokletje dolnosti. Do kdaj, člani K. S. K., bodoemo še trneli to tiranstvo nad nami? Ali se ne zna da res ali pa jutri prijetipi vsake izmed nas, da bode nase me v glasihu zaznamovani?

Ali se ne more tudi nam prizaditi, da nas izključijo samo z vzroka, ker govorimo resnice? In kako lahko. Saj imamo lepe vzglede pred seboj, izključeni so bili uradniki države. Vida, št. 25, uradnički državni, Lawrence, št. 63, in govorite, da pridejo sedaj na vrsto mi od sv. Stefana. Seveda, Ničmina se prav ne upa poseči v sršenovo gnezdo; izval bi prevelik upor, če bi storil poslednje; vendar on je taklo.

Plin se je vnel v rudniku pet delavcev mrtvih.

Wilkesbarre, Pa., 12. jan. — Pri zidavi nekega sohtja premorske družbe Lehigh & Wilkesbarre Coal Co. je bilo včeraj blizu mesteca Plymouth utrjenih pet delavcev in šest jeklenih.

Rim 12. jan. — Sem je prišel naročilo, da je abesiški kralj Menelik umrl že 23. decembra, vendar te vesti ljudstvo niso načnani, ker se vla da boji, da nastanejo nemiri.

VESELJE ZRAKOPLOVCEV.

Francoski zrakoplovec Paulhan vzbuja občno začudenje.

Los Angeles, 13. jan. — Tu je sedaj teden zrakoplovec. Okoli 40.000 oseb je prišlo iz vseh krajev Združenih držav, da si ogleda različne stroje, s katerimi se bodo spuščali zrakoplovi v zrak. Večer se je dvignil Francos Paulhan, ki je pri vetru pihajočemu do 20 milij na uro, se dvignil 5000 čevljev visoko. Tudi ameriški zrakoplovec Glen Curtis je v zrak, vendar se mu je na stroju nekaj poškodoval. Očljubil je, da se drugi dan znotraj dvigne. Ko je prišel Paulhan zopet na zemljo, so ga najbližje stojecu pograbili in ga posili skoro pol ure med množico, ki mu je glasno in kričeča častitala. Za zrakoplovec so razpisane velike nagrade:

\$3000 dobi, kdor se dvigne najbolj visoko, \$3000 vlor osvoj najbolj dolgo v zraku in \$2000 kdor leti najbolj hitro. Paulhan je že dosedaj zaslužil \$25.000.

Rim 12. jan. — Sem je prišel naročilo, da je abesiški kralj Menelik umrl že 23. decembra, vendar te vesti ljudstvo niso načnani, ker se vla da boji, da nastanejo nemiri.

ZOPET RAZSTRELBA.

Plin se je vnel v rudniku pet delavcev mrtvih.

Wilkesbarre, Pa., 12. jan. —

Pri zidavi nekega sohtja premorske družbe Lehigh & Wilkesbarre Coal Co. je bilo včeraj blizu mesteca Plymouth utrjenih pet delavcev in šest jeklenih. Bili so več streljiv pod zemljo, ko nastanejo kralj plinova razstrelba, ki ni podrla samo onega saha, ne pa še dva druga v bližini, v katerem pa oh tem času kralj nihal delavec. Ranjenec, katerih bode gotovo polovična umrla, so takoj prepeljali v bolnico.

NOVO MESTO.

New York, N. Y., 12. jan. — Kakor se je včeraj tukaj govorilo, namernajo magnatje jeklenega truda izdati novo mesto v bližini Birminghama, Alab.

V ta namen so že pripravili ročni millionov dolarjev, da hitro dve dnevi novi mesto iz tega, imenovalo se bo mesto Corey po predsedniku jeklenega truda. Mesto bo tako veliko, da bo v njem prebivalo lahko vsaj 30.000 oseb.

Plače zvišane.

Pittsburg, Pa., 10. jan. — Vseh tovarnih Frick Coke Co. se je danes naznalo, da se od 16. januarja naprej začnejo plačevati iste plače, ki so bile v navadi pred paniko leta 1907. To se je zgodilo v soglasju z objavo, po kateri se predsednik družbe zaveže, da kakor hitro se trgovina nekolicin dvigne, da pride stare plače na vrsto. Družba ima toliko naročil, da zida vedno nove peči in kurilnice ter komaj dobi za dostavo številno delavcev.

Podjetna žena.

New York, N. Y., 11. jan. — Žena na 15 let izbranjena bankarja Morse, je tekaj na novo oživela posle njenega moža, katere hoče dokončati. V tem času pa bodo objednani delavci, da pride njen mož kmalu iz ječe. Baite upa, da ga predsednik nominira. To bi bil po velika krivica.

Nov angleški parlament je sklican na 11. februarja. Vsi pa se sedaj življeni volivti, da je vse potreben preklicati. Rev. Al. Kastigar, slovenski župnik v La Salle, Ill.

Iz Avstrije.

BOLNISNICA PRI RAIBEL BLIZU BELJAKA NA KOROSKEM SE JE UDRLA V ZEMLJO.

V Pečuhu na Ogrskem so se stepili vojaki s "c. kr." sabljami.

NOVICE IZ INOZEMSTVA.

Dunaj, 10. jan. — Blizu Bejaka, v mestu Raibel se je prijetna velika nesreča: udrla je nameč tanošnja rudniška bolnica v zemljo; pri tej nesreči je bilo sedem ljudi usmrtnih. Nesreča je prisla popolnoma neprizakovano. Malo pred katastrofo so sicer čuli nekako počkanje, vendar se je bolnišnica pre udrla kot so se mogli rešiti bolniki. Pod bolnišnico so bili rudniški rovi, ki so najbrž prisli preblizu temelja poslopja. Zdravnikova družina, ki je stanovala v posloju, je vsa mrtva in nekaj streževal, dočim je mnogo bolnikov in drugih bilo nevarno ranjenih.

Mnogo zemlje se tudi podrla v okolici bolnice, tako da so sprva bili, da se pogrezejajo vse bližnje hiše. Budimpešta, 12. jan. — Iz Pečuhu se poroča, da so se tam pijači "cesarsko kraljevi" vojaki stepili in takoj divljali, da je morala priti posebna straža, ki jih je razgnala. Ker se pretapljači niso takoj udali, je straža ostro streljala in dva vojaka sta bila pri tem smrtno ranjena. "Oj blažene cesarsko kraljeve" rane!

En cent kazni.

Chicago, Ill., 12. jan. — Student Landis, ki je obštolil Standard Oil Co. v kazen \$20.000, ki pa ni bila nikdar plačana, je kaznoval nekega šoferja včeraj na en cent kazni, ker je nek deklej poslal nespodobno pismo. Šofer je potegnil cent iz žepa in ga oddal v roke sodnje, nakar je objabil se po boljšasti. Bog ve, kdaj bo Rockefeller stegnil roko v zep in placal svoje milijone. Takrat nas in njega ne bo več na svetu.

V sredo zvečer je umrl v St. Clair Hospital na obči znani rojak Frank Macerol, ki je stanoval na 1025 E. 62. cesti. Ko je korakal čez zelenični tir na prehodniku pri 53. cesti, ga je zadel vlak in ga smrtno poškodoval. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je pa že v nekaj urah zdihnil svojo dušo.

Pokojni je bil eden starejših Clevelandčanov, bil je neprestano 13 let v tej naseljini in skozi 12 let je delal v eni in isti tovarni "Everett Stamping Co." (stara kastrolnica). Med rojaki je bil jačo prizabljen.

Tukaj zapušča ženo in dva otroka, v starem kraju pa očeta in brata. Bil je zavarovan pri K.S.K.J. v Jolietu za \$500.

Pokojniku naj sveti večna luč.

K temu naj se pristavimo, kakor smo zvedeli pri zaključku lista, da je bil pokojni doma iz vasi Sadija vas, fara Žumberk, na Kranjskem. Bil je član društva sv. Štefana v Clevelandu.

Pogreb pokojnega se vrši v soboto zjutraj pod vodstvom načelnega bogotnika Antonia Gridiga, ki je vse potreben preklicati. Baite upa, da ga predsednik nominira. To bi bil po velika krivica.

Močna novice.

— Pozor, Mohorjani! Čas je prišel, da se zoper naročite na Mohorske knjige za to leto. Vsa imena morajo biti do 5. marca v Celovcu pri družbi, da jih urede. Ob tej prilinkaj spregovorimo eno o tej koristni družbi.

Vsakdo ve, koliko stori Mohorjeva družba leto za letom za slovensko izobrazbo. Za tako majhen denar kot je en goldinar ali pri nas en dollar, pa dobimo vsako leto šest krasnih knjig. In Slovenci tudi priznavajo delovanje te prekoristne družbe. Nad 85.000 članov šteje pod svojo zastavo Mohorjeva družba. Vsa leto gre stotisoč knjig. Po vseh petih delih sveta se čitajo Mohorske knjige. In kako nestrpno jih pričakuje vsakodobno zasekal vse svoje otrocke. Svede je nastal po hisi grozkih, ki pa ni nikogar prisilil, ker je hiša na samem. Sledi pozneje, ko je bilo že vse mrtvo, so prišli nekateri sosedje v hišo, kjer so zagledali gromi prizor. Divljaka so morali stisne močno, da je posredno zasekal vse svoje otrocke.

Slovencev v Ameriki ni bilo veliko, ali pa mnogo, kakor se vzeme. Nekoliko na 100.000 nas je. In pri tem številu imajo Mohorjeva družba samo nekaj okoli 2000 članov. Rojaki, ali ni to število neštevilko majhno? Ali ne bi ameriški Slovenci segli bolj po teh prekoristnih knjigah? In posebno tukaj v Clevelandu. Tukaj nas je svede 15.000 in niti 250 naročnikov vseh skupaj. Nekateri po pozneje kupujejo knjige, da bi se že vnaprej vpisali. Pozneje veljajo knjige \$1.35, a naprej placame pa samo \$1.00.

Za prihodnje leto se je družba namenila izdati 8 knjig: šest knjig dobi vsak član; kdor pa neče molitvenika, dobi v zameno dragu knjigo, in kdor neče zgoditi sv. pisma, si tud lahko izbere drugo knjigo. Tukaj je vsakemu ustrezeno. Vabimo torej clevelandške Slovence, da nemudoma se zamenjajo oglasovati v našem uradu in si naroči Mohorske knjige za to leto. Za šest knjig je dobro, da se poslavti clevelandški Slovenci, da nas bode tukaj več kot v drugih velikih naseljih. En dolar za takoj koristne, potenčne in zabavne knjige pač ni mnogo. V jeseni dobi vsak lepo kopico knjig, ki mu kratijo čas ob dolgih zimskih večerih.

Kdor se hoče naročiti, naj pride v naš urad, ali naj preden izroči našemu zastopniku in raznašalcu, Mr. Laheti Zastopnikom po Ameriki pa priporočamo, da se v svojih odnosnih naseljih poženejo, da dobre kolikor mogoče novih članov. Zavest vam bode placiči, da ste delali za dobro stvar.

— V našem uredništvu imajo sledeni pisma: Društvo Slovenski Sokol, naslovljeno na nas (razglejnik iz Joliet), Sokol Andrej Noč, II. tajnik društva Sokol (razglejnik iz Bleda); Rudolf Gregorčič iz Colorado, naslovljeno na nas; Marija Marin iz Novega mesta in Anton Jare pismo iz Dvora pri Kranju. Vsi ti naj se kmalu oglašijo, ker sicer odpeljemo pisma v Washington.

VELANDSKA AMERIKA

V torki in petek.
Slov. tiskovna družba Amerika.

Naročnina:	
AMERIKA	\$2.00
EVROPO	\$3.00
LA CLEVELAND po pošti..	\$2.50
Pramezne števlike po 3 centa.	

Dopisi brez podpisa in osobi, se ne sprejemajo.

Vsi pisma, dopisi in denari se posiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
519 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays.
Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
519 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 4 Pri. Jan. 14. '10 Vol. III.

Delavsko vprašanje.

Kičenstvo pa skrbi še na poseben način za onemogle delavce. Ne zbira samo denar, v ta namen, marveč nagibuje tudi ljudi, da popolnoma izvajajo svoje moći nadnaravnih ljubzem in se za celo izvajanje postavijo v službo siromakov — svojih sobratov. Vsejedno takih oseb lahko nadtemo. Vsa humanitata, liberalistvo, vsa socialna demokracija ni mogla dati niti enemu človeku moc svete ljubezni, ni se storilo niti ene namiljene sestre. Cerkev je zbirala denar za siromake, cerkev je pobrala cerkveni denar, torej je njena presneta dolnost, da tudi kaj stori za siromake.

Delavec se žive s svojo plato. Plata je pa z malimi izjemanji sedaj samo tolka, kolikor je potrebno najnajnejše za urano, obliko in stanovanje, in sicer tako potreba, da brez ne bi človek ne mogel živeti. Resnica tega stavka je tako razvidna, da jo more tudi samo tisti, ki slepi ljudstvo. V njej je vse delavsko vpravljeno.

Iši iz nekaterih krajev, da delodajavci zmanjšujejo plačo delavcem.

In kateri so vzroki tem razmeram? Prvi vzrok je splošna brezpogojna obrtna svoboda, katero zagovarjajo razne stranke, ki so krive sedanjih žalostnih razmer. In pri vsem tem pa se govore o prijateljstvu do delavstva. Te stranke so podobne človeku, ki je vrgel bojarska v reko, in potem pa, stoječ ob bregu, premišljuje, ako bi ga rešil. Ne pomisli pa, da ga je sam vrgel v vodo, vije tekmovalje med posameznimi obrti je en in velik vzrok propada oziroma slabega stanja delavskega stanu.

Drugi vzrok je prevelika protipostavna moč kapitala. Rastoči, požrešni kapital ima dve slabii posledici za delavce. Stevilo samostojnih delavcev manjšuje in pomnožuje mnogoč dñinarjev. Sedanja gospodarska načela morajo to o povzročiti. Veliki kapital se loti izdelovanja v veliki meri in dñotnik, ki so bili prejeli mali obrtniki in samostojni gospodarji postanejo navadni dñinarski delavci ali najemniki. V zvezi s strojenim znizuje kapital blagu ceno. Kapital dela s stroji. Delavec ni več tekmeč, marveč stroj, ki ni niti lačen, niti žejen, ki ne potrebuje ne razvedrilna, ne potnika. Delavski stan je raditev brez stalnosti, vedno na slabšem. Brez stevila jih je v Ameriki in povsod drugje, ki dan za dnevnem prodajajo svoje moći na trgu v mučni negotovosti: Morda bom že jutri s svojo ženo in otroci brez kruha, brez strehe.

Grda baharija je nekaterih strank, ki pravijo, da so naše pomen lastne pomoči in veljave, ki jo z njo dobijo delavce. Potrebo lastne pomoči je Bog v tem v razumu vsakemu človeku. Razdota vera nas namreč uči, da so težave pri delu v zvezi z grehom; da je delo kazens za greh, zraven pa tudi zadostilo. Da bi nas greha odnesel, je prišel sam božji Sin na svet: postal je delavcev sin in je sam delal. Te resnice nekoliko oslade in poveličajo delo. Uče nas pa tudi, da ni vživanje tega sveta najvišja sreča za človeka, pač pa so nam namenjene druge, višje blaginje.

(Dalje prihodnjič).

* Poročali smo, da so bili v Jedaotnem kevdu pijadi konu. In v tej pjanosti so suspendirali tri najboljše člane Jednote.

* In kakor smo tudi zadnjie menili, je poleg "urada" "št. a." mrtvašnica in spodaj klet. Radovedni smo, ke glavni predsednik zastavlja pokopanje člane Jednote, ki jim je izmolzel toliko tisočakov. To je nekaj, oziroma bi bilo nekaj povravjanje krvic tisočerim članom.

* Stavimo pa, da se bode davni predsednik in z njim vsi njegovi nameluki nekaj časa pred konvencijo poboljšali. Mrtvašnico bodo na stežaj odprli, dočim bo kevder zaprt.

* Takrat bodo lepo proslili vse suspendirane člane, da pristopijo nazaj k Jednoti. Paganje, a predsednik bo skečedaj bodo imeli besedo delensan grešnik, ki bo na kolentih prosil odpuščenja svoje pravne sodnike.

* Tedaj bo pokalo po joljetih grbah, po predsednikovi radi izjemanja in zapravljanja in krvicnega suspendiranja. Po tajnikovi: Radi osabnosti, lažnjivosti in puhle trmoglavosti. Po drugih pa kakor bodo zaslužili.

* Se je pravica nad vami, tasi jo vi sedaj teptate v prah. Oktober mesec 1911 se bliskoma približuje in s tem vred vaši sodniki v So. Chicasgo, III.

* Vidimo se pri Filipih!

Skupaj imate na prodaj hišo, svet, nohirstvo ali kaj drugoga, dajte nas v naš list, ki bo sicer, da se dohajo kupeti. Cene nizke, nijo besede Tave-sala?

SATAN IN LUKRIJUT

Spisi Karol May; za "Ameriko" priredil L. J. P.

PRVA KNJIGA.

— (Nadaljevanje.) —

Možje proti dečkom in proti neoboroženi ženski! Prij! Kakšni možje so to! Lopovi! Takoj sklenem, da hitro dečkom na pomoč, ker zdebel se mi je, da ju knalu ustrel, če ne bo pomoči. Da pa storim to brez nevarnosti za svoje življenje, moram oba lopova presečeti v trenutku, ko sprozita svoje puške. Grem torej k svetemu konju in zajaham. Ko potegnem che puški iz zavoja, vržem težko nedvedovko čez hrbet, brzostrelko pa primem z roko ter pripravim jedi oba revolverja. Sedaj čakam Zopet pada en strel, še eden in takoj zatem pa zdrjam proti obema lumboma. Zagledata me in se tako prestrašita, da niti ne slutita na brambo.

Beli je bil srednje postavljene in precej močen; imel je obrazne potuze, katerih človek ne pozabi, če jih je kdaj videl: piščota in nož mu tičita za pasom in v rokah drži ravnokar izstreljeno puško. Indijanec pa ima na glavi orlovo pero, kar znači, da je glavar; tudi njegova puška je samo enočevka in ravnokar izstreljena. "Dobro jutro, senores!" ju pozdravim. Ko ustavim, pred njima konja in pripravim brzostrelko. "Kakšen lov pa imata? Mogoče streljata zvezine?"

Tako me ubogajo in se takoj skrijejo za skalo, da jih nisem mogel več videti; tudi mož zgoraj jih ni mogel več dosegati; toda v tem trenutku se skrije v prikaze na drugem koncu, kjer se mi je zdebel, da jih vendar lahko vidi in zadegne s svojimi kroglijami. Veljalo je torej rešiti tri ljudi. To se pa ni moglo zgodiči, če onega zgoraj pustim pri življenu. Bil je težak strel navzgor; brzostrelka ne nese tako daleč, in če moja kroglica ne zadene, tedaj ima lopov toliko časa, da ustreli na siromščake na skalici. Skočim torej s sedla, vzemam medvedovko in pomembam. Strel zadoli in odmeva po mogočnih skalah. Truplo lopova bleži na pečinah, videl sem samo glavo in se te ne dobro radi velike razdalje: toda mož se vedno drži puško v rokah; torej ustrelim še enkrat; mož se vedno ne zgnine, pa strelja tudi ne. Raditega hitro zopet naložim. Pri tem vidim, da se dečki zopet prikazejo iza skale in eden izmed njih zakliče:

"Ne streljaj več, on je mrtvev. Mi pridevemo k tebi." Kmalu so pri meni: žensko je bila še mlada indijanska squaw. Dekov eden je moral biti 17 let in drugi 15. Oblike je kazala, da so bili dalj časa na potu. Podam vsem trenutku in vprasam starejšega dečka:

"Ali ste poznali svoje sovražnike?"

"Belega ne, pač pa oba ruča moža. Stari je bil Veteja (velika usta), glavar Juma Indijancev in mali je bil Gatica (mala usta), njegov sin."

"Ne poznam niti Veličega Usto niti Malega, vendar bi vas rad vprašal, zakaj sa streljali na vas."

"Pred veliko meseci so prisli k nam, da napadejo na rod, dasmo smo z drugimi rodovi živeli v miru. Mi smo pa zvedeli o pravem času in smo premagali Jume. Nalgu Močaš (močni bivol), katerega sionva sva, se je sam bojeval z glavarjem, ki ga je premagal, vendar ga ni usmrtil, pač pa ga je izpuštil. Od tedaj je bil glavar vedno jezen na mojega očeta in tudi na nju. Ta žena, ki jo vidis pri nama, je najna sestra. Omožila se je z nekim glavarjem in prosila sva pred dvema mesecema očeta, če jo smeva obiskati; šla sva in ko smo se poslovili pri njenem možu, naju je spremjal, ker bi rada videval zopet svojega očeta; živel sмо z vsemi rodbini v miru in oddelki Opati, Indijancev nas je spremjal precejšen del poti. Juma Indijanci stanujejo daleč od tuje, kaj in nismo mogli mislit, da jih dobimo v teh krajih. Pa tudi Indijanci ne napadejo nobenega dečka ali ženske. Glavar Velika Usta nas je pa spoznal in streljal na nas. Ime sva pri sebi pušči, s katerimi

skrili smo se sicer za pečino, vendar bi bili vsi izgnani, da nisi ti prišel. Toda umreli morajo vsi oni, ki so streljali na nas, kakor hitro se zoper srecam z njimi."

(Dalje prihodnjič!)

Mali oglasi.

Mogoče, da si želite kupiti posestvo ali ga prodati, ne pozabite na naše male oglase.

Rojak, ako se nisi naročen na list "Amerika", piši in poslji \$1.00 za pol leta. Ne bo kaj za denar, ker čital boš in pri tem se marsikaj naučil.

Na prodaj je pohištvo jako dobro ohranjeno. Prodaja se po zelo nizki ceni. Vprašajte med pol šesto in pol sedmo uro zvečer na 4508 McClure ave (kontran mostu) stop 115, Collinwood, O.

Zenske pozor!

30 šivalnih strojev, (mašin za šivati) vse v dobrem stanju, se razprodaja po tako nizki ceni. Vprašajte ali pišite na Sew. Mash. 3843 St. Clair ave. (5.

Slovensko-ameriški KOLEDAR

ZA LETO 1910

je izšel in je dobiti po 30 ct s poštnino vred.

Koledar ima obilo povesti in lepih slik; vsakdo najde v njem kaj razvedrilnega in zanimivoga.

Primeren dar rojakom in znancem za v staro domovino in velja ravno tako 30 ct.

Sezite po njem, dokler je v zalogi.

Podružnica:

Frank Saks & Co.

6104 St. Clair ave. Cleveland. O.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zborna jednoglasno izvoljen za PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika zreda za Vas, kateri ste bolni slabii in nemočni.

PАЗИTE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprij nego pišete kateremu zdravniku in poprij predno pričnete rabiti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolesnično, prsa ga za svet kaj Vam je storiti. On trdi, da večina bolezni, na katerih naši rojaki trpijo, prihaja vsled nepriavilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas nayski način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONIČNE BOLEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraz bolnika, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravljen. — ZATORAJ ROJAKI aka potrebujete kakšnega zdravniškega nasvetnika ali pomoči, obrnite se pisorno ali osebno in z popolnim zaupanjem naznanite mu vse Vaše simptome bolezni ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najboljša zdravila.

Vsa pisma naslavljajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann
218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

Severova zdravila lečijo, ker so zanesljiva in čista.

Severov Balzam za pljuča

Najboljše zdravilo zoper kašelj.

Cena 25 in 50 ct.

Zahtevajte v lekarnah vsepošod.

Vprašajte za Severov Slovenski Almanak za leto 1910.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

S. K. V. P. društvo "SV. ALOJZIJA"

VABI

NA PRVO

Maškeradno veselico

TA PREDPUST

ki se vrši

v nedeljo dne 16. januarja 1910.

V KNAUSOVI DVORANI.

Irena je odmaknil počasi
in celo izpustil čeljust in
govoril: "Ne grem!"
Nato je upolknil Numida,
kakor izazljen se je zdel Radovan.
Segla sta drug za drugom
po vrcu in pila. Kuhar je
večerj. Godec je
vgrizel kres pečenke. S težavo
je grizel, jed se mu je upiral.
Radovan je vrč in pil na jezo
zaboti.
"Torej ne greš?"
"Ne grem!"
In si prej lagal, kako lju-
Epafrodit!

(Dalje prihodnjič.)

Stara domovina.

Tihotapstvo ob meji. Porocali smo že, da so zaprli dva trgovca v Gorici radi suma, da sta sondažezena tihotapstva, ka-
teri se je vrnilo že nekaj let ob meji. Aretirali so enega v Krminu, enega v Gradisču. Na-
sled "kontrabantjem" je pri-
la laška financa, kakor trdijo laški listi. Okoli 2. mre ponoči
21. novembra 1909 sta zadela dva laška finančna stražnika na neki voz v bližini Vidme; voz je vodil neki Hermenegild Rusjan. Aretirali so ga in zaplenili voz; ušla pa sta bila znani tihotape Peter Pian iz Doljen-
jenga in neki njegov tovarš. Preprečila sta financi hitro za-
plenjenje nekega drugega voza
"kontrabantom" na drugi strani. Priprljali so ta "kon-
trabant" vendar v Italijo po drugo poti. O Pianu se sudi da je imel velik delokrog ter
je bil v zvezi z raznimi v Italiji in Avstriji. Prijeli so tudi njega. Iz Avstrije so "izvražali" sladkor, kavo in druge kolonialne reči, "uvražali" pa vermut, maršalo itd. To se je vrnilo štakih pet let. Sodna oblast ima v rokah že razna pisma in fakture, ki pričajo o obsežnem tihotapstvu. Izpuštili so iz zapora gorškega trgovca z jestivnami Dominica Miceua, ki je bil aretiran, ker je bil osumljen, da je zapleten v znano utihotapljenje razne-
ga blaga čez mejo.

"Pij, godče! Ne slim te več,
da hodiš zmenoj. Pogojni
vsi skrivnosti. Meni popišeš
pot — in za to zahvala v Kri-
sti."

Radovan se ni branil vrea.
Jera se mu je polegla. Numida se pa pričel s povestjo.

Epafrodit je zbežal ono
— in se srečno otel na
črnu.

O tem ne dvomim. Za
nugovim čelom je solnce — he-
če, koliko! In Irena?

Je šla v Toper k strieu
Rusku.

Toper je ob Mestu. Po-
znam to gnezdo."

Azad je povedal despojni.

Slovenih ni takih stricov
Čudel ga je hudič, krščeni-
ka zilega!"

Despojni jo je zahtevala
na dvor!

"Ta pogosti z njo Azbada,
praska!"

Irena je omedlela, in za-
vrocico, ko ji je na-
šel strič, da mora na dvor."

Omedel bi jaz ne bil, am-

edavil bi takega striča

priči. Pri Peruini!"

Epafrodit pa je postal vo-

hat za Irenino vnuha Spirido-

na poznam. Prida pa mi,

Zakaj vsi vnuhi so ločni?

Prida, pa je koristen
in vezan na vrvici. Spirido

je za to zvezel in prib-
del v Solun. Upav tedaj sva

privila — tja nepoznana z
Epafroditom iz Aten. Nu-

čni je rekel jasni gospod

Numida, otti jo! — Dvig-

il sem roko in se dotaknil

krusta ter sem rekel:

Telo mi mojega zvelicanja,

odtem jo!

"Numida, izbral te je Krist,

kakor so mene bogovi, da

oživljam! Numida, ti si velik

tvujem Bogom! Vse ti

čekam in te ljubim! Pijva!"

Preve se je iztegnil oros-

ec po vnu, in nazdrav-

Numidi: "Victor sis sem."

Zmagovalec bodi ved-

nikom se je talila resno-

leč. Godčeva hvala mu

je, segel je takisto po

odzadnjih: "Muogni
jubaka — Iztoča!"

Radovan se je vgriznil v

črno, ker je pozabil uka-

ščo, je nagnal ves Bizanc,

kar da je Iztokov oče.

Numida se je naslonil na

črno in kujoč kozo in po-

pričel povest o Irenini

boljivosti.

Vse verj, ni igrača, že

je plen je zoh takemu le-

čak, kakor je Rustik, koliko

je libo je — glava, in

je v grizelj.

(6. 1. 1910)

Odbor.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, tudi samo na

stanovanje dve ženski na

črni E. ženski St. v bližini Sa-

škofije.

Sprejmejo se na stanovanje in

hrano ozrom, t

BERI TO POLO
NATANČNO!

KLEIN BROS.

Vidili boste, da
vsaka stvar nu-
di izvanredno
ponudbo.

POLJETNA RAZPRODAJA

NA

6017-19-21 ST. CLAIR AVENUE N. E.

Prodajalna
zaloga
12. in 13. jan.
da se uredi
zaloga.

Nata razvada je, edarjano v trgovini, da vikalo, kdo pribjemo prodaje, in sicer koncem sezone. Izka-
zale so se prav koristne in pozneje bura naša, ker dajo priliko kupovalcu za izredno NIZKE CENE, in
tampi da sprememnimo v denar. **VEO MOGOCO ZALOGO.** Trgovina jesen in na zimo ni bila, takor
druga leta ter je pustila pri nas veliko zaloga lepega blaga na razpolago, ki se ceni do

\$35.000

Ta zaloga se mora
spremeniti v denar.

Pozivamo Vas torej,

da pride in ne zamenjate te prodaje z drugimi v okolici. To je bona fide prodaja, samo radi navedenega
vrzoka: Mi ne bomo OPUSTILI TRGOVINE, ampak Vam bomo postregli iz starih prostorov. Po-
tenost in zadovoljnost sta bila naša načela do sedaj in na tem sloni načela trgovina.

Ta prodaja
se začne v **PETEK 14. JAN. '10.** Ob 9. uri
zjutraj.

Glej cene in nekaj najzanesljivejšega blaga in oblek, kdaj na vpogled pri prodaji

Prodajalna odprtja
zvečer.
Pridite zgodaj
zjutraj,
ko ni gneče.

Moški in deški čevlji.

Najboljši \$1.75 in \$2.00 delavski čevlji	\$1.25
Najboljši \$2.50 in \$3.00 čevlji	\$1.95
Znani "K. B." \$3.50 in \$4.00 čevlji načeli pa- rejeni za nas iz patent usnja, gun metal, box call, blucher, z knoli in drugih vrst po	\$3.15
\$2.00 in \$2.25 deški, od 1 do 5 let	\$1.35
Najboljši deški rubber boots	\$2.25
50 parov otroških rubber boots 6 — 10, praj- nja cena \$1.25 do \$1.50	\$0.95
Moški opance	39¢
Težke canvass, roka- vece	5¢
Rudeči in plavi robci po	3¢

Otroške dokolenske hlače in suknje.

\$2.00 in \$2.50 oblike in suknje	\$1.65
\$3.00 oblike in suknje	\$2.25
\$3.50 oblike in suknje	\$2.50
\$4.00 oblike in suknje	\$2.95
\$5.00 oblike in suknje	\$3.95

Moške delavske su-
nje po

Boston Garders 17¢

Oprava.

Najboljša fleece spodnja obleka	35¢
Cista volnena normal ali kamel	87¢
Cista volnena biljka	87¢
Dobra \$2.50 volnena jopicca	79¢
Boljše, \$3.50 vrednost	95¢
Vredne \$4.00 in \$5.00 vrste	95¢
Cista volnene 25 in 35¢ nogavice	75¢
S svilo uvezeni robci	8¢
50 in 75¢ ovratnice	35¢
Dobra topla kapa	35¢
Boljše vredna 65¢	39¢
Vredna \$1.00 in \$1.25	75¢
Klobuki vsake vrste barve in oblike, po ce- nah, ki nimajo tekmeča	

Moške obleke.

Ta oddelok je najvažnejši, ker so cene najboljše. Naše obleke in suknje so vrhunec uspeha
najboljših izdelovalcev v Zdr. državah; za pristoj, obliko in trajnost ni boljših. Cene so ze-
lo niske in se re morejo dobiti nikjer po cenah ki jih mi zahtevamo.

Moške \$7.50 suknje
in obleke za vas
po

4.75

Moške \$8.50 obleke in
suknje za vas
po

5.45

Moške \$10.00 obleke in
suknje za vas
po

6.45

Moške \$12.00 obleke
in suknje za vas
po

7.45

Moške \$18.00 obleke in
suknje za vas
po

11.45

Moške \$22.00 obleke in
suknje za vas
po

14.45

Moške \$15.00 obleke in
suknje za vas
po

9.45

Moške \$20.00 obleke in
suknje za vas
po

12.45

Moške \$28.00 obleke in
suknje za vas
po

16.45

Polna zaloga kovčegov, ročnih torb i. t. d.

Vse cene čudno znižane, ako
se primerjajo s prejšnjimi.

Prvotna cena boste na vsakemu kosu in listek z znižano ceno. Prinesete ta cirkular s seboj,
ako ne boste res in primanjite cene.

Ako kaj kupite in ko pride domov, ako niste
e zadovoljni z nakupom, prinesite ga nazaj, in mi vam povrnemo denar.

Cena na vsaki stvari bo STALNA in se ne bo de absolutno spremenila za nobenega.

Posebno število prodajalcev na razpolago, da vam postrežo.

Moške in deške hlače.

Najboljše \$1.50 delavne hlače	95¢
Volnene sive \$2.50 hlače	87¢
Crne ne-ljelske \$2.50 hlače	87¢
Cisto volnene kašmer \$2.50 hlače	87¢
Cisto volnene \$3.50 in \$4.00 hlače	\$4.45
\$4.00, \$5.00 in \$6.00 hlače najboljše blago po prvotnih cenah	\$3.75
50 parov deških dolgih hlač stroš 13 do 16 let vse vrste po	\$1.45
150 parov deških 50¢ in 75¢ do koljen hlače 42 100 parov deških \$1.00 in \$1.25 hlač po	85¢
Plavi, rdeči in beli robci po	8¢
Deške plitvene jopice sive in plave po	27¢

Deške in fantovske oble- ke in suknje.

\$7.50 oblike in suknje po	\$4.25
\$8.00 in \$9.00 oblike in suknje po	\$5.50
\$1.00 in \$1.20 oblike in suknje po	\$6.50
\$15.00 oblike in suknje po	\$8.50
\$18.00 oblike in suknje po	\$11.50

25¢ svilene naravnine po	\$1.75 dežniki po
15¢	10¢

Klobuki in kape.

\$3.00 mehki in trdi klobuki po	\$2.37
\$2.50 mehki in trdi klobuki po	\$1.98
\$2.00 mehki in trdi klobuki po	\$1.48
\$1.50 mehki in trdi klobuki po	98¢
\$1.00 mehki in trdi klobuki po	75¢
50¢ kape po	38¢
75¢ kape po	55¢
\$1.00 kape po	79¢
\$1.50 kape po	\$1.29
\$2.00 kape po	\$1.48
\$2.50 kape po	\$2.18

KLEN BROS.

STOCKER'S BLOCK.

Obleka in čevlji.
6017-6019-6021 St. Clair ave